

Alle status afleggen

Pia de Jong:
Charlotte.

Prometheus,
240 blz. € 19,95

Het opmerkelijke van *Charlotte* is dat het boek niet begint met de geboorte van het kind waar het allemaal om draait, maar een paar jaar eerder. Dan betrekken Pia de Jong (dan nog geen schrijfster maar een vrouw met een leaseauto) en hoogleraar mathematische fysica Robbert Dijkgraaf een oud huis in een wat smoezelig hoekje van het Singel in Amsterdam, naast een steeg met prostituees, waarvan er een zo dichtbij zit dat het lijkt alsof De Jong haar vanuit haar eigen raam kan aanraken.

Het eigenlijke verhaal van *Charlotte* is door een reeks interviews inmiddels wel bekend; het boek staat deze week dan ook op 21 in de Bestseller 60. Het derde kind van De Jong werd geboren met een zeldzame en gevaarlijke vorm van leukemie (de schrijfster noemt de naam van de ziekte niet om geen valse verwachtingen bij andere getroffen mensen te wekken). Omdat chemotherapie zeer belastend zou zijn voor de baby en waarschijnlijk ook niet zou helpen, besloten de ouders hun kind niet te laten behandelen, maar bij zich te houden in dat merkwuurige stadshuis. Het kind sterft niet, maar sterkt geleidelijk aan en wordt uiteindelijk

genezen verklaard. De vijftienjarige Charlotte Dijkgraaf was vorige maand met haar ouders te gast in *De Wereld Draait Door*.

Het boek dat De Jong schreef is een aangrijpende ziektegeschiedenis die alleen dragelijk is doordat je de goede afloop al kent, met afwisselend scherpe beelden van de buitenwereld ('Nee we worden niet verondersteld hier te zijn', in de krochten van dit ziekenhuis, deze ontstoken onderbuik') en een overdaad aan liefde en harmonie binnenshuis.

Maar minstens zo interessant is het verhaal dat daaronder verscholen ligt. Dat gaat over het buitensluiten van de wereld en het afleggen van maatschappelijke status. De Jong wil door haar zieke kind alleen nog maar moeder zijn, trekt zich in huis terug met haar kind en schept een wereld om zich heen waarin medemenselijkheid de enige norm is. Bezoek van buiten is lastig, maar met haar burens - enkele vreemde mannen, de hartelijke buurprostituee - leeft ze in harmonie. Dat is geen toeval: ook zij zijn mensen die geen status hebben om op terug te vallen ('Waarom laat jij je kinderen eigenlijk opgroeien tussen mensen zoals ik?').

Dat De Jong, gelouterd door haar dochter, niet meer terugkeert naar haar leasebestaan, komt niet als een verrassing. Zelfs een mannelijke oud-collega wordt erdoor aangestoken en vertrekt op wereldreis. De Jong, intussen, begint tegen het einde van het boek te schrijven, eerst op een envelop, dan in een schrijfblok. Toen Charlotte acht was, verscheen de eerste roman van haar moeder.

Arjen Fortuin